

SZARVAS ÉS VIDÉKE

TARSADALMI ES SZEPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:

Beliczey-utca 11 szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

BÉRMENTETLEN LEVELEK EL NEM FOGADATNAK.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 8 kor. — Félévre . . . 4 kor.
Negyedévre . . . 2 kor. — Egyes szám . 16 fill.

Kiadóhivatal:

Beliczey-utca 11. szám. (saját ház,) hová az előfizetési pénzek intézendők.

Hirdetéseket jutányos áron elfogad.

Kiadó s lap tulajdonos **SÁMUEL ADOLF**

Halottak napján.

Tiszta gyász, magasztos fájdalom járja át lényünket, midőn járunk kint a halottak kertjében, melyben fényesen ragyog a szeretet világa, kis siron, nagy siron, kriptákon egyaránt. Megragadóan szívhez szóló az a láng, melyet a sir fölött gyújtunk az emberi szeretetnek, melynek nem vet véget a sirhalom, mert tart azután is és a fájdalommal párosulva megnevesíti a szíveket. Ó, nem halt meg egészen az, akit szerettek idekint a sirhalom völgyén. A temető hideg, sivar éjszakájába bevilágít és bemelegít a szeretet fénye, melyet dobogó szív érez a halott szív iránt s ez a szeretet áttör a göröngyön, le a koporsóig és megilleti a halottat.

De ki is tudná szavakkal elmagyarázni a sejtelmes érzések tengerét, mely halottak napján a szereteteink kivilágított, feldiszipített sirja fölött zug körül bennünket.

Nemesebbek és jobbak vagyunk halottak estéjén, midőn járunk künn a temetőben; mert midőn egy érzés, egy kötelesség tudata szólít ki bennünket a halottak kertjébe, semmi profán érdek nem mozdul meg bennünk, mert hisz a halottaktól nem várhatunk semmit és tartani sem kell tőlük. Tiszta önzetlenség az, amely halottainkhoz visz és a legforróbb, legbecsületesebb könyveink azok, melyeket a keresztek tövében hullatunk.

Gyönyörű ünnep a halottaké. Aki meghagyta nekünk ez ünnep tartását, az nemcsak

hogyan szerette az emberiséget, de ismerte is és hitt, bizott benne s főleg jónak tartotta. S egy nagy cél lebegett előtte: lehozni egy napra a halandó ember elé a tulvilágot, hogy lássa és higgyen benne. Egy éjszakára kikölkenteni az anyagi javakért és kéjeikért viaskodó tömeget a földi élet megszokott jármából és kiszólítani a halhatatlanság előcsarnokába, hogy lássa, hogy nem mulik el minden azzal a hanttal, mely a koporóra hullik, hanem van egy hatalmas, fölötté álló erő, mely kihat a siron túl és az élt a halotthoz vonja ellenálhatatlanul: a hit és szeretet.

Nem a vigasztalom gyász ünnepe, nem a gyötrelmes fájdalom napja ez, hanem egy gyászé, amely magasztos és a tulvilág reményével tölt el, egy fájdalomé, amely szent és amely a legkedvesebb nekünk.

Ihúséges kifejezője a sirhalmokon lobogó tűz a világitó, melegítő szeretetnek, mely az emberiség szívében él és amely nem hagyja elromlani a világot. S ezért megenyhül, megvigasztalódik halottak napján még az az ember is, akivel rosszul bánik az élet és gondok, szenvedések közepette záródik ki a siron fényességének estéjén a temetőbe. Mert amint látja maga előtt a szeretet által feldiszipított halál birodalmát, amint ül a sir fölött, melyet öntöz könnyeivel, minden benyomásnál erősebb lesz benne a tudat: hogy ne félj, hisz akármilyen lenne is a sorsod, akár a gyönyörűségek folytonos láncolata, akár a szenvedéseké, mégis

csak ide fogsz jutni te is és vége lesz mindennek; egyenlő leszel azzal, akit irigyeltél és akit gyűlöltél. És a halál tudata vigasz és remény a szenvedőnek, megnyugvás a boldognak. Halottak estéjén közvetlenül látjuk magunk előtt a Véget, de az nem borzalmas, nem ijesztő, hanem enyhületes és megnyugtató.

A gögös, a büszke, a hatalma fokozott tudatában levő embernek nagy intés a halottak estéje. Látja, hogy ő is csak olyan, mint az utolsó napszámos sirján lobogó hitvány méces: kiég és kialszik, elvész nyomtalanul a nagy mindenségben, amelyhez képest törpe és kicsinyes a legnagyobb ember is.

Ti hatalmasok és ti nyomorultak: menjtek ki a halottak estélyén a temetőbe, imádkozzatok és higgyetek. A bölcsőben, a koporsóban és az Ur színe előtt egyformák vagytok . . .

Képviselőtestületi közgyűlés.

Szarvas város képviselőtestülete október hó 30-án d. e. 9 órakor közgyűlést tartott, mely alkalommal 25 pontból álló tárgysorozat került megvitatásra.

A rendkívül nagy érdeklődés mellett végbement közgyűlés lefolyásáról kiküldött tudósítónk a következőkben számol be:

Az október 13-iki közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után az angol aszfalt társasággal megkötött vállalati szerződést a közgyűlés egyhangulag jóváhagyta. Ennek folytán a városházának és a járásbírói palotának a gróf Csáky Albin utczára néző oldala s a járásbírói palotának a Kossuth Lajos utca felé eső része előtt egészen a bazárok épületéig aszfalt járda fog veretni.

SZARVAS ÉS VIDÉKE TÁRCZAJA.

A találkozás.

Megnyílt a kórház kapuja. Egymásután, csendesen lépdelt ki azok, akiknek egy része megújodott reménnyel nézett az élet elé, a melyet a tudomány hosszabbított meg számára. De csüggedten ballagtak azok akiknek fakó arcán az a fásult kérdés rögzítte meg: „Mire jó ez?” Miért ártottátok magatokat a végzet dolgába, a mely immár befejezést akart adni az én nyomoruságos létémnek?!

Ősz derekán volt. A kérlelhetlen himlőjárvány ülte orgiáját. A hol nem számolhatott le végkép a kiszemelt áldozattal, ijesztő bélyegét hagyta egy—egy felhabadt beteg ábrázatán annak a tusának, a mit egymás ellen vívtak.

Egy fölötté szegényes külsejű nőt is utrabocsátottak, a ki után mély szánakozással nézett a kórház személynézetére. Voltak, a kik életének különböző fázisai-ból ismerték. Valamikor, évek előtt ünnepelet szépség volt. De fordult egyet a sors kereke és rohamvást bengeredett le vele a nyomoruság lejtőjén.

Majdnem valamennyi föllabadt betegnek volt valakije, a ki örömmel üdvözölte az életbe visszatért családtagot és gyöngéden támogatva vezette otthona felé. Csak épen ennek az asszonynak nem volt senkije. Ugy imbolygott előre, mint egy kiszáradt kérdoje: „Hát még tovább kell cipelnem a keresztet?”

Koldulási engedélyt adott kezébe, mert a betegség a mellett, hogy külsején ijesztő nyomokat hagyott, munkaképtelenné tette.

Egyebekben ez a nő azelőtt se tudott dolgozni. Nagy ideig nem is volt erre szüksége; később pedig tehetetlenül hunyázkodott meg a rajta-tört nyomor előtt.

— Na, öreg, vigyázzon; szólt a kapus, a mellette kitépő vak koldushoz, ne hogy ismét a kocskik alá kerüljön. Bizony, bizony ez öreg Nendorf bankár is többet tehetett volna érte, mint hogy kifizette az ápolási díjat, mikor az ő hintója okozta a szerencsétlenséget. De hát ilyenek ezek a gazdag emberek!

A nő visszafordult a név hallatára. Ó, mert jól ismerte azt a nevet. Sok év előtt, a mikor még szép, nagyon szép volt.

Ösztönszerűleg meg fogta a vak koldus karját.

— Ugy, ugy, jó asszony támogassa az öreget. Ennek sincs senkije mint magának.

Készséggel engedelmeskedett. Vezette utczáról-utczára az aggastyánt; mintha csak rendeltetésének tenne eleget.

— Köszönöm, köszönöm, gyermekem. De jó is ön. Hogyan került erre a helyre? Keze finomságáról ítélve, arra következtetek, hogy ön is lehet sorsosa ezeknek, a kiktől most búcsút vett.

— Nem; felelt a nő értetlen hangon; ez a kéz nem ér föl azokéval, a kik dolgoznak. Igaza van, jó öreg; nem vagyok sorsosuk. Olyan kéz ez, a melybe ezeket raknak, a míg tulajdonosuk szép: de a mely még kenyérét se tudja megkeresni, ha rászorul.

Az öreg egész lényében összerázkódott.

Soká nem szólt egy hangot se; de az asszony csak vezette. Kiérték a Duna partjára. Ott az első rakparton most sokadalom van.

Megkezdte tevékenységét az öreg. Ó, mert ő nem koldul. Megszolgálja a filléreket, a mik kalapjába hullanak.

Ismét megszólalt:

— Lásd, én dolgozom. Itt a hangszerem. Régi hű barátom, a hegedűm. Huszonöt, harmincz év előtt ez volt a kenyér keresőm az opera zenekarába. Egy rettenetes izgalom folytán elvesztettem szememvilágát és elvesztettem állásomat. Ó, nagy izgalom volt az! Nem volt senkim, csak az egyetlen leányom. Imádtam azt a gyermekemet. Hát egy este, mikor az operából hazamentem, üresen találtam a fészkeket, a madárfiókám kirepült! . . . Szép volt. Sok kísértés környezte. Nem bírt ellentállni. Ó, ez rettenetes este volt! Másfél évig lebegtem élet és halál között. Mikor felépültem, megváltoztattam a nevemet is, hogy rám ne akadhasson többé az a becstelen; mert az lett! Kezembe vettem egyetlen kipróbált barátomat, a hegedűmet, és úgy szerzem össze a filléreket, a melyek valaha biztosítási fogják öregségét annak a könyelnű teremtésnek.

Ez lesz a hagyatékom hálátlan leányom számára. Mert még úgy hiszem, jó módban él, de eljön az idő, a mikor rászorul arra a huszezer koronára, a mit az öreg vak ember, a koldusbotra juttatott édes apa korpogtatott össze számára. Már a végrendeletem is készen van: „Egész vagyonomat, kerek 20000 koronát, leányomra, Bánd Mária-ra hagyományozom.”

A kenderáztató felépítése ügyében Bányász János vállalkozóval megkötött vállalati szerződés jóváhagyatott s az alispánnak felhívása az építendő szegényház tervezetének pótlására vonatkozólag elfogadtatott.

Ezúlán a törvényh. bizottságnak Hajdúch András és Roszik Jánosnak eladott telkekre vonatkozó határozata vétetett tudomásul, a vásárlási és lovaglóteri telkek eladása pedig jóváhagyatott.

Palkovics Mihály tanító, Roszjarovitz János és Diószegi István táncmesterek kérvényeit a képviselőtestület nem találta teljesíthetőnek.

Nádassy József szinigazgató fellebezését a törv. bizottsághoz felterjeszteni határozták.

Kántor Sámuel és Póhl Károlynak a község ellen indított peréről szóló előjárói jelentés tudomásul vétetett, ugyancsak tudomásul vette a közgyűlés az előjáróságnak a községi kölcsönök convertálása tárgyában adott jelentését.

A községi közegészségügyi bizottságba a szükségképeni tagok: lelkészek, jegyzők, tanítók mellé beválasztották Grimm Mórt, Tepliczky Jánost és Kovács Jánost. Az előjáróságnak a szeptember és októberi pénztár-vizsgálat eredményére vonatkozó előterjesztését a képviselőtestület tudomásul vette.

Lichtenwerther Antal elhalálozott virilís jogu községi képviselő helyébe Janurik Mihály póttagot hívták be.

Új építkezés folytán az utca területből András János által elfoglalt 27 négyszög öl és a bsztandrási takarékpénztár által elfoglalt 98 négyszög öl ára négyszög ölenként 1 koronában lett megállapítva.

Az 1901. december és az 1901. évi január-angusztus havában elírt és törölt állami adók után esedékes községi adó előíratott, illetőleg töröltetett.

A törvényh. bizottság határozata az 1901. évi pénztári zárszámadások jóváhagyása tárgyában tudomásul vétetett.

A mezei közös dülő utak érdekeltiségeinek megállapításához szükséges munkaerő alkalmazása iránt tett előjárói előterjesztés felett hosszas polemizálás indult meg s végre is az összes személyzetnek bevonása lett határozatilag kimondva.

Elénk s vehemens vitát keltett a tárgysorozatnak azon pontja, mely szerint Csonka Pál és társai indítványozzák, hogy Káka, Décs, Tóniszállás és Halasztelek puszták pusztái jellege s az 50% községi pótdadó kedvezménye megszüntetessék.

Az indítvány mellett foglalt különösen állást dr. Haviár Gyula, ellene dr. Lengyel Sándor és dr. Szemző Gyula. Dr. Haviár szerint a puszták a parcellázás folytán elvesztették pusztai jellegüket s így nem tarthatnak számon az 50%-os községi pótdadó kedvezményre.

Dr. Lengyel Sándor és dr. Szemző Gyula már ab ovo fölöslegesnek tartják az indítvány tárgyalását, mert hisz az 1886. XXII. t.-cz. 130. §-a a lehető legvilágosabban kimondja az 50%-os pótdadó kedvezményt a pusztákra nézve s minthogy törvényt más mint a törvényhozás meg nem változthat, nem is tartozik a

Görögösen furódott be az asszony öt uja a koldulási engedélybe, a melyet kezében szorongatott; a mely Bánd Mária nevére szült.

Elfojtotta a már-már kitört sikolyt. Reszkető hangon vett búcsút a világtalantól, Halkan rebegte:

— Isten veled.

Ment, ment előre. Lenn az összekötő hidon tul egy percze megállt Bánd Mária, a ki már sok szegyennel, sok nyomorral meg bír küzdeni. De ez a találkozás ösztözte lelki erejét.

Megszólt az öreg koldus hegedűje. Szivrepesztőn sirtak a hurok.

Szaporán hulltak a fillérek a vén koldus kalapjába. Szaporodott a Bánd Mária vagyona.

Pedig Bánd Mária már nem vallja ennek hasznát. De hisz csak egy ismeretlen holttestét veti majd fel a Duna hulláma, ott valahol a távolban.

Kövér Ilma.

Szót fogadott.

A mama: Miért engedted magad megcsókolni? Hát nem mondtam neked mindig, hogy meg kell tanulnod nem-et mondani?!

A leány: Hiszen azt mondtam! De azt kérdezte tőlem, hogy megharagudtam-e, ha megcsókolva?

A kis ártatlan.

Fiatal ügyvéd: Meg kell végre értenünk egymást. Mondja meg nekem igazán, bűnös-e vagy sem?

Fogoly (méltatlankodva): Az istenért, uram, — csak nem hiszi, hogy ha igazán bűnös volnék, olyan szími fi-kálisért küldtem volna, mint maga!

képviselőtestület hatáskörébe a kedvezményes adó megszüntetését kimondani.

A képviselőtestület mindennek dacára 20 szóval 10 ellenében elfogadta az indítványt, melyet, hogy felebbezés esetén bizonyosan megsemmisítenek, annál határozottabban állítjuk, mert a fentidézett törvénycikk szóról szóra ezt mondja: „a lőszéghöz közigazgatásilag csatolt pusztai birtokok . . . után fizetett egyenes adóknak csak fele része vétethetik.“

A törvényh. bizottság határozatát a Miklós-Deák-halmi közut birtoka iránt indított perben felmerült költségek tárgyában felebbezni határozatott el.

Az árvaszéki elnök részére 46 kor. 15 fill. vizsgálati költség kintaltatott.

Hitelesítőkül kiküldettek Csicsely János és Janurik Mihály.

HIREK.

— **Presbiteri gyűlés.** A Szarvasi ág. hitv. ev. keresztyén egyházközség elnöksége 1902. év nov. hó 4-ére presbyterialis ülést hirdet a következő tárgysorozattal: 1. Az 1902-ik év október hó 17-én tartott s már hitelesített jegyzőkönyv felolvasása. 2. Filyó György tanító lemondásának bemutatása. 3. Filyó György lemondásához a 778/1902. sz. főesperesi leirat. 4. Hanó János tanító áthelyezési kérvénye. 5. Fabriczy György építő-vállalkozó kérvénye a csaba-csüdi iskola biztosítéki könyvecskéjének kiadása ügyében. 6. Felügyelői állás betöltésének ügye. 7. Elnöki előterjesztések, indítványok.

— **Esküvő.** Sas kő Sámuel főgymnasiunai tanár f. hó 15-én esküszik örök hűséget Benka Jolán kisasszonnyal Benka Gyula főgymnasiunai igazgatónak kedves és szép leányával.

— **Eljegyzés.** Ifj. Felker Márton szarvasi iparos eljegyezte Szrnka Juliska kisasszonyt.

— **Pécsi pénz Szarvason.** A Pécsi Napló október 24-iki számában „Pécsi pénz Szarvason“ címmel travestálja Szarvas város képviselőtestületének azon közgyűlését, melyen Nádassy József pécsi szinigazgatónak szerződésessége miatt elhatározták, hogy 400 koronát kitevő kaucióját nem adják ki. Mint maga a P. N. előre böcsátja, a tanácskozás lefolyását nem egészen hiteles forrás szerint adja, magunk részéről meg hozzátesszük, hogy a P. N.-nak az ügy egész állásáról nyert értesülése sem érdemel hitelt. Eszünk ágában sincs a P. N.-t e miatt megtámadni. Megtévesztették, nem tehet róla. Am mi kötelességünknek tartjuk az ügyet a maga valóságában feltárni, mert nem nézhetjük tétlenül, hogy Szarvas város képviselőtestületének vagy éppen közönségének Nádassyyal szemben tanusított eljárása ily meghamisított formában kerüljön a nyilvánosság ítélőszéke elé. — Mindjárt a 6000 korona deficitnek sem Szarvas városa az oka. Hisz a szinügyi bizottság jó előre figyelmeztette Nádassyt, hogy társulatával augusztus 25. előtt ne jöjjön Szarvasra, mert az ezen idő előtt tartott előadásból ugyszólván semmi jövedelemre sem számíthat. Nádassy ennek dacára augusztus 25. előtt 10 előadást tartott s ezek az előadások lehetnek és voltak is jó részt okai a horribilis deficitnek. S Nádassy éppen akkor távozott el Szarvasról, a mikor itt a tulajdonképeni szini idény kezdődik! Vegyük még hozzá, hogy a director társulatával együtt egész a megvetésig negligálta a szarvasi műpártoló közönséget. Mert van ám Szarvason műpártoló közönség s még pedig nem is olyan jelentéktelen, mint a hogy Pecsét gondolják. Fényes bizonyossága ennek az a szép erkölcsi és anyagi eredmény, mit más társulatok, mint a szegedi vagy a nagyvárad, nálunk elértek pedig ezek bizonyá. a állottak oly művészi nyeeann, mint a pécsi szinutársulat. De meg, hogy is kívánhatta Nádassy tőlünk, hogy pártoljuk mikor ő semmibe sem vette a szarvasi közönséget?! Összes nálunk tartott előadásai majdnem kivétel nélkül a pongyola, készületlen, neveltségesig rosszul rendezett előadások típusai. És mit nyújtott a szarvasi publicumnak Nádassy művészi erők tekintetében? Ha volt is társulatában néhány kiváló erő, azokat az egész szini saison alatt alig két — három estén léptette fel, a többi tagok pedig a rossz színészek válogatott csoportját tették ki. — Hát érheti vád közönségünket azért, mert nem pártolt egy olyan szinutársulatot, melynek előadásain nem műélvezetet, de bosszúságot nyert? Nagyon természetes, hogy nem! Ennek dacára nem állítjuk, hogy vissza kellett tartani a 400 korona kauciót. Nem ugyan az igazság, nem is a méltányosság, de a könyörületeség kellett volna, hogy dictálja Nádassy részére a biztosítéki összeg kintalását. Amde elvégre is Szarvas város képviselő testülete közjogi corporatio s nem szamaritanus egyesület és éppen köztestületi minőségénél fogva kell inkább a stricta insti-

tiához, mint az irgalmasság gyakorlásához hajolnia. Nádassy szerződést szegett, viselje is tettének következményeit: ez a szigorú igazság. Hogy pedig vele szemben „Szarvas városa“ könyörületeséget gyakoroljon, arra érdemtelenné tette magát. Aztán meg olybá vegyük a dolgot, hogy a képviselőtestület mint első fokú hatóság hozott határozatot Nádassy ügye felett, melyet, ha történetesen meg is semmisítené a felettes forum, azért őt kigunyolni senkinek sem áll jogában, épp úgy, mint azt a járásbírózatot sem, melynek ítéletét a Curia megváltoztatta. — Volna ugyan még sok mondani valónk arról, hogy mért nem érdemelte meg Nádassy kauciójának kiadását, de sem időnk, sem kedvünk nincsen erről a ránk nézve ezek után teljesen közömbössé vált s a józan ratió szerint a maga igaz valójában jelentéktelen témáról tovább is disputálni.

— **Ut vizsgálat.** A vármegye alispánja dr. Fábry Sándor november 3-án városunkba érkezik, az utjonnan törzkönyvezett utak felülvizsgálása illetőleg hitelesítése czéljából.

— **Táncpróbá.** Dobos Adolf veterán tánc-tanítónk, ki már 30-ik esztendeje, hogy Szarvason tanítja a táncz nemes művészetét, f. hó 8-án az Árpád-szálló dísztermében tánczpróbát rendez.

— **Felfüggesztett esküdt.** Telketlen dolgot mivelte Viszok János községi esküdt, a mikor az országos gazdasági munkás és cselédségély pénztár, ezen nemes czélú s áldásos tevékenységű egyesület ellen a munkások között agitált. Dr. Wieland Sándor főbíró erről értesülvén, őt esküdti állásától felfüggesztette.

— **Vasuti baleset.** Az Orosháza felől jövő vonat f. hó 27-én baleset érte, a mennyiben a mozdony vont csöve Pítvaroson megrepedt s így a vonat 4 órai késéssel érkezett be Szarvasra nem csekély bosszúságára a Mezőtúr felé utazni akaróknak, kik a vonat késése miatt csak este 6 órakor indulhattak el d. u. fél 3 óra helyett.

— **A Békésmegyei Ifjak igen népes gyűlést** tartottak m. hó 25-én. Sok fontos tárgy volt elintézendő, ezért a jegyző külön is figyelmébe ajánlotta a tagoknak a megjelenést. Az ülést Krcsmárik Endre nyitotta meg, az ülésnek első tárgya Albusz Frigyes elnöknek beszámolója volt. Albusz Frigyes elfoglaltságára hivatkozva sokáig habozott, hogy a meglehető sok dologgal járó elnöki tisztet elfogadja-e, de végre is elfogadta s ennek kettős oka volt, mint azt beszámolójában kifejti: az egyik, hogy a tagok egyhangulag választották meg, s ezt kitüntető bizalomnak veszi, a másik az, hogy az alelnöki szék Krcsmárik Endre kezében tevékeny kezekben van s ez garantiát nyújt arra nézve, hogy az alelnök elfoglaltsága esetén kéri őt helyettesítem. A tagok a tartalmas beszámolót örömmel vették tudomásul. Ezután következtek a jelentések. Ezek megtétele után az elnök Albusz Frigyes indítványozta, hogy a kör az alapszabályokat módosítsa és megerősítés végett terjessze fel a ministeriumba annál is inkább, mert Békésmegye törvényhatósága 600 kor. szavazott meg az egyletnek, de a ministerium hagyta jóvá a határozatot azon indokolással, hogy nincsenek a körnek alapszabályai megerősítve. A kör bizottságot küldött ki a módosításr. Ezután Csermák Béla penztáros lépett elő egy óriási vihart előidéző indítvánnyal. A körnek ugyanis nagyon sok adósa van, sok közülük már állásban van, de azért nem fizet, mar most azt indítványozta, hogy a kör szólítsa fel az adósokat, hogy 8 nap alatt fizessenek, ha a felszólítás sikertelen marad, úgy a szülőknék ír a kör s az utolsó eszköz az lesz, hogy az összes békésmegyei lapokban közölve lesznek az adósok nevei. Hosszu vita indult meg pro es contra, végre is a kör elfogadta az indítványt egy szavazattöbbséggel, ami mutatja, mily nehezen ment át ez az indítvány, mert sokan nem találták megengedhetőnek, hogy a kör mindig pellengére állítsa ki tagjait. Valószínű azonban, hogy erre nem lesz szükség, mert az adósok szép szerivel is lefizetik az adóságot. Végül Krcsmárik alelnök nyújtott be egy igen lelkes indítványt a kör elé, melyet a kör egyhangulag magáévá tett. Indítványában kifejtette, hogy Magyarország szivében Békés megyében mint úti fel fejt a panslavismus és ezért össze kell tömörölnünk es együtem fojtani el minden ilyen átkos kiüvést. Ezért egy kiáltványt bocsát ki a kör, a melyben csatlakozásra hívja fel a békésmegyeieket, hogy egy szívevel egy lélekkel munkalkodjanak a magyarosodás és így a haza jólére lendülésén.

— **A méregkeverők fájdalma.** A lelketlen népbujtogatók, a kik szegény munkások filléréiből élőködnek, nagyon meg vannak ijedve. Látták, hogy minden erőlködésük dacára is az országos Gazdasági Munkás és Cselédségélypénztár népszerűsége egyre

terjed s a nép mindjobban felismeri, hogy milyen áldásos ránézve ez az intézményünk. Persze ez nem tesz az agitátor uraknak, mert ők egyáltalában nem azt akarják, hogy a nép boldoguljon, hanem hogy ők boldoguljanak. Mintán pedig a segélypénztár terjedésével az ő népszerűségük egyre fogy, kétségbeesett erőfeszítéssel minden eszközt felhasználnak, hogy a népet tévútra vezessék és visszatartsák a pénztárba való belépéstől. Hiába való erőlködés. A nép erősebb, mint ők gondolják, s kezdik belátni, hogy nem az az ő barátja, a ki folyton és lelketlenül izgatja a fennálló társadalmi rend ellen, hogy ezen a czímen kizsákmányolhassa az „Elytársak” zsebeit, hanem a ki a népet biztosítani akarja minden eshetőség ellen, s oda törekszik, hogy a beállható munkaképtelenség esetén legyen miből megélni mindenkinek, a nélkül, hogy kéregetésre és alamizsnára szorulna.

Tolvaj cigányok. Gyuricsán István szentandrászi gazda tanyáján f. hó 19-én egy csapat cigány jelent meg s töle kukoricza szarát kértek. Gyuricsán adott is nekik, de ők keveselték s míg a kukoricza szár feletti alkudozás folyt a jeles banda két tagja Aitai Péter és András a gazdának egy forgó pisztolyát próbálták a tanya ablakából elemelni, de Gyuricsán a lopást észreverte s követelte vissza fegyverét. A cigányok erre neki estek, alaposan elagyabugyálták s a lopott pisztollyal tovább állottak. Gyuricsán feljelentésére a csendőrség elfogta a cigányokat, kik most a bíróság börténben lettek elhelyezve.

Házi szarkák. Ungár Jónás helybeli kereskedő már régóta tapasztalta, hogy pénzes szekrényéből kisebb összegek napról napra eltűnnek. A tettesnek sokáig nem jöttek nyomára, míg végre m. hó 30-án kitudták, hogy a tolvajok Kondor Eszter és Oravecz Erzsébet, Ungár cselédei, kik lassanként 204 koronát óroztak el a wertheim szekrényből állulcsal.

IRODALOM.

A magyar birodalom története. Ilyen című két kötetben megjelenő új munkának első füzetek elöttek. Szerzője Acsády Ignác, kiadója az Athenaeum. Mikor új munkának neveztük, akkor nemcsak megjelenése idejére gondoltunk, hanem arra a szellemre, arra a felfogásra is, mely benne megnyilatkozik. Nem kell az olvasónak sokat lapoznia a munka eddig megjelent részében és meggyőződik, hogy Acsády könyve semmiféle eddig megjelent magyar történethez nem hasonlítható. Egyikből sem omlorodhat ki oly élesen, hogy ezt a nemzetet a benne kialakult néposztályok összessége tartotta fenn, hogy dicsőségében ép oly része van a munka bajnokainak, mint kardforgató vitézeinek. Acsády az első, ki a földművelő jobbágyot, az ipar és kereskedelem uttorit és felvirágoztatót a szellem a gondolat hőseit az őket megillető helyhez juttatja a magyarság ezeréves történetében. Egyiknek sem kedve a másik rovására, mindegyik egy-egy színe a képek, melyet a magyar történet körül, egy-egy színe, mely a többihez simul és valamennyivel nagy harmóniába olvad össze. Nem csak azt mutatja meg Acsády, hogy mint küzdött a magyarság fenmaradásáért, hanem azt is, hogy mint használta fel a kivívott eredményeket, mint illesztett minden megszerzett követ államigazgatásának mind magasabbra emelkedő épületébe. Megrázza a magyar nemzetet a harczterem, meg otthona meghitt körében, magánéletének legjellegzetesebb vonásaiban. Majd szervező, majd fentartó, majd alkotó geniuszát csodálatja meg velünk, a nélkül, hogy a szempontok sokfélesége, a világlátás, a színek változatossága és különílése megzavarja történelmi képének egységét. Valóban az egész magyar nemzet története ez, nem csak felfogásában juttatván kelet helyet a nép minden rétegének, hanem feldolgozása módjában is megemlékezően róluk. Mert mindenek egytörme élvezettel olvassák, a tudósok a munkában feldolgozott óriási anyagból, az eredeti kútfő tanulmányok sokaságánál fogva, a laikusok pedig előadása világossága és könnyedsége folytán. Ragyogó nyelve, stílusának emelkedettsége soha sem válik a könnyű megértés akadályává. A munka értékét, a szélesebb körű olvasó közönség szempontjából, növeli aránylagos rövidsége a kiállítás fénye, a szöveg közé szorított illusztrációk sokasága és a mű rendkívüli olcsósága, a mennyiben egy-egy füzet ára 60 fillér, az egész negyven füzetes munkának bolti ára pedig fűvé 24 korona lesz.

Szerkesztői üzenetek.

P. Gy. Szendrői, Ajánlatát köszönettel elfogadjuk. Lap-példány e számtól kezdve megy.

Sz. J. Szarvas, A „Szarvas és Vidéké”-nek két előfizetője van Amerikában, az egyik Kugyela Márton Waschungtonban, a másik Berger Sámuel Minneapolis-Minnben.

Szarvasi Hírlap. Kérdik, hogy mikor lesz a túri vásár? Nos erre csupán azt válaszoljuk, hogy „errare humanum est”, meg még azt, hogy a mi lapunk hasábjain mystere Poldi, a szép gyerekek s miss Zsuzsika nem szoktak szeretkezni s nem is szűlnék félre lépett hölgyek hős fiakat a magyar hazának. Különböznél bátrak vagyunk felhívni b figyelmüket azon körülményre, hogy a „Szarvasi Hírlap”-nak két héttel ezelőtt megjelent számában az első ezikknek egy jó része kétszer is közölve lett (Talán anyagbőség miatt? Szedő) melyek közt legjobb akaratunk mellett sem tudtunk más különbséget felfedezni, hogy az egyikben „asztán”, a másikban „asztán” lett szedve. Egyébiránt szívből kívánjuk, hogy Áraszsa el Önöket a jóságos Isten minden mennyei jóval.

Időjárás jelentés 1902. okt. 31-ig.

Nap	Csapadék 24 ó. alatt m. m.	Hőmérséklet C. fokban				Jegyzet. Az eső kezdete és vége.
		7 ó. reg.	2 ó. d. u.	9 ó. este	közép	
25	dér	-0.7	12.3	3.4	5.0	
26	dér	-0.1	12.1	5.8	5.9	
27		2.8	15.2	6.5	8.2	
28	0.1 eső	3.2	11.2	9.2	7.9	éjjel eső
29		7.0	11.8	9.9	9.6	
30	0.5 eső	8.2	12.4	11.5	10.7	d. e. per. eső
31		10.0	17.2	8.8	12.0	

Összefoglalás: októberi csapadék összege: 61.2 mm. Hőmérsékleti maximum: 61.3 C° okt. 11-én d. u. 2-kor. Hőmérsékleti minimum: -0.7 okt. 25-én reggel 7-kor. októberi közepes hőmérséklet: 11.5 C°.

Szarvas, 1902. nov. 1.

Plenczner Lajos

Felelős a szerkesztésért: Sámuel A. kiadó.

HIRDETMEYNY.

Varga Ferencz

fűszer és csemege kereskedő.

Szarvason.

Ajánlja frissen érkezett.

Kávé különlegességeit

a legjobb minőségben 120 kr.-tól 2.16-ig. ugyszintén gőzzel pörköltve, négy kiváló finom fajból vegyítve mely finom zamatajért elismert jónak bizonyult.

Nem különben ajánlja Teuch féle es. és kir. udvari szállítónak fehér asztali hegyi borait s literje 36 és valódi ménesi vörös 1 üveg 55. kr. egyedüli elárúsító.

Kivánatra mintával szolgálok és házhoz szállítok

teljes tisztelettel

Varga Ferencz

10026

I 1902

Hirdetmény.

Alólírott előjáróság közhírré teszi, miszerint a község területén lévő községi közúti utak törzskönyveinek közigazgatási hitelcsítése 1902 évi november hó 3-napjának délelőtti 8 és fél órakor fog a helyszínen megtartatni.

Szarvason, 1902. október 31-én.

Az előjárók nevében:

Salacz József,
elsőjegyző.

Grimm Mór,
bíró.

10736

I 1902.

Hirdetmény.

A 481 bgy 17995/1902 ikt. számú határozat értelmében közhírré tétetik, miszerint a II. alkerületben megüresedett törvényhatósági bizottsági tag választása folyó év november hó 10-ik napján a Rohoska féle iskolában fog megtartatni.

Ezen választásnál a 474 házszámától a 977 házszámig terjedőleg azon egyének birnak szavazati joggal kik az 1902 évi országgyűlési képviselő választók névjegyzékébe felvették.

Szarvason, 1902. október hó 30-án.

Az előjárók nevében:

Salacz József,
első jegyző.

Grimm Mór,
bíró.

A Pesti Napló karácsonyi ajándéka Zichy Mihály Album.

A Pesti Napló, amely eddigelé Madách Ember tragédiáját, Arany balladait Zichy Mihály képeivel, Katona József Bánk bánját, Kisfaludy Sándor Himfy szerelmeit remek albumba foglalva és legutoljára a Költők Album-át adta olvasóinak karácsonyi ajándékkul, az idén az eddig-inél is nagyobb szabású, díszben, tartalmában nemcsak az eddigi ajándékokat felülmúló, de a könyvpiacon is ritkaság számba menő díszművet, a **Zichy Mihály Albumot** szánta olvasóinak karácsonyi ajándékkul. **Zichy Mihály képeinek** válogatott, impozáns albumba foglalt gyűjteményét a Költők Albumánál nagyobb és díszesebb alakban. **Zichy Mihály** világhírű művészi termelésének legjavát, **legszebb festményeit és rajzait** foglalja magában ez a díszmű negyven műlapon, amelyek mindegyikéhez **legkiválóbb eszvetikusaink és műbiralaink** írnak szövegmagyarázatot. A valóban remek kivitelű műlapoknak egy része **gyönyörű színnyomásu** lesz, olyan, amilyen eddig alig jelent meg magyar díszműben.

A negyven pompás műlapot, a kísérő szövegét és **Zichy Mihály egyéniségének és változatos életpályájának** regeyes rajzát, valamint Zichy rajza után készült **gazdag beütési tábla** foglalja gyönyörű díszes kötetbe.

A Pesti Napló e nagyszabású díszművet az Athenaeum állítja ki. A **Zichy Mihály Albumot**, melynek ára az Athenaeum eredeti kiadásában 90 korona, a „Pesti Napló” új kvart kiadásában karácsonyi ajándékkul megkapja a Pesti Napló minden allandó előfizetője. És megkapják díjtalanul azok az új előfizetők is, akik egész éven át fél, negyedév vagy havonként, de megszakítás nélkül fizetnek elő a Pesti Naplóra.

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépjárműk Budapest Váci körút 63. sz.
által a legújabbosabb árak mellett ajánlatunk:

Legjobb és gőzcseplőgép-készletek továbbá járgány-cseplőgépek, jöhere-cseplők, tisztító-rosták, kontolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénágyú- és boronák.

Columbia-Drill
legjobb szövetőgépek, szecskavágók, répvágók, kukoricza-morzsolók, érdők, őrlő-malmok, egyetemes szék-ékek.

2- és 3-vasú okék és minden egyéb gazdasági gépek.

Eztelek árjegyzékét kiad. mára legyen a bérmentes kiadás.

Lincoln törzsváruunk a világ legnagyobb pocombil- és cséplőgép-gyára.

SZŐLŐOLTVÁNYOK

szokvány minőségben és európai nemes gyökeres és sima vesszők mélyen leszállított árákon. Oltványok ezre 90-100 frt.

Mindenik a legkiválóbb bor- és c-emegefajokból, fajtisztán, teljes jótállással. Ha a szállítvány a megrendelésnek meg nem felelne, úgy az oda- és visszazsállítás költséget, valamint a megrendelő által kifizetett összeget hiány nélkül azonnal visszafizetem. Így mindenki ebbeli szükségletét az én költségemen bázához szállítva tekintheti meg.

ÉLŐKERÍTÉS.

Gleditschia csemeték és magvak.

Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül c-ekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át, úgy hogy a bekerített részek teljesen kulcsal zárhatók. Minden rendeléshez **rajzokkal ellátott útítési és kezelési utasítás mellékeltek.** Bővebb tájékozás végett szíves fénynyomatu díszes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek, rendeltetési kötelezettség nélkül. Az árjegyzésen kívül egy oly könyvet kap ezzel, ki címét egy levelezőlapon tudatja, mely nincsen az a haz vagy család, ahol annak tartalmát haszonra ne fordítanak, városon, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is érdekében áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek.

Kétéves, óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése majd minden gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Cím: „**Ermelléki Első Szőlőoltvány-Telep**” Nagy-Kágya u. p. Székelyhid.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, miszerint a Beliczey-uton, Jesszenszky János ur üzlete mellett

czukrászdát

nyitottam, mely a közönség legkényesebb igényeit is kielégíteni képes.

Midőn ezt Szarvas város és vidéke t. közönségének tudomására hozni van szerencsém egyben jelenteni, hogy czukrász üzletemben mindenféle **torták, sütemények** stb. szakmámba tartozó dolgok a legszebben s legjobban, nagyon olcsón állítatnak elő s hogy a megrendeléseket gyorsan s pontosan eszközözlendem.

Elvem a legnagyobb tisztaság s a közönség kívánalmainak legjobb kielégítése.

Magamat a n. é. közönség b. pártfogásába ajánlván maradtam

Szarvas, 1902. október hó

kitünő tisztelettel
Szécsy Balázs,
czukrász.

Első kézhől legjobban, legolcsóbban vásárol.
Magyarország legnagyobb hangszergyára.
fa-, réz-, fuvó- és vonós hangszerekben.

STOWASZER J

császári és királyi udvari hangszergyáros, a császári és királyi közös és a magyar királyi honvéd-hadsereg szállítója.

BUDAPEST, II., Lánchozid-utca 5. szám.

Nagy választék az összes hangszerekben Hegedűk, gordonkák, bőgők, fuvolák, klarinétok, trombiták, cimbalmok. Általam konstruált **TÁROGATÓK** 30 forinttól feljebb, iskola és zongorakiséret ingyen.

HARMONIKÁK legjobb, elpusztíthatlan hangokkal. Különlegesség acélhangú hangverseny-harmonikák, saját minták.

TELJES ZENEKARI FELSZERELÉSEK és **KÉPES ÁRJEJYZÉKEK** és pedig külön a) hangszerekről, b) harmoniumokról, c) harmonikákról **INGYEN s BÉRMENTVE.**

Óh jaj! Köhögés, rekedtség és elnyájkásodás ellen gyors és biztos hatásúak **Éljen!**

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.
Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:
„NÁDOR” GYÓGYSZERTÁR
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Kapható Szarvason:
Ackermann Gyula és Bugyis Andor gyógyszerüzletekben.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA

Egészségügyi hatóság által megvizsgálva és ajánlva.
Az üvegek felszerelése a keresk. törvény mintavédelme alatt áll.

E balzsam belsőleg és külsőleg használható. Ez: 1. Utólérhetetlen hatású gyógy szer a tüdőnek, a mellnek minden kóros állapotban, enyhíti a hurutot, csillapítja a vál. déköt véget vet a fájdalmas köhögésnek s kigyógyítja a legregebb bajokat. 2. Kitünő hatása van a torokgyulladás, rekedtség és a többi torokbajoknál. 3. Alaposan elűzi a lázakat. 4. Meglepően gyógyítja a gyomor, s a bel betegségeket és szagutásokat a testben. 5. Széliden mozdítja elő a székelést s a vér tisztulását, megtisztítja a veséket, megszabadít a buskomorságtól s a hypochondriától, j. vílja az étvágyat és az emésztést. 6. Nagyszerű szolgáto kat tesz fogfájáskor, odvasfogaknál és szájróhadáskor s általában minden fog- és szájbajoknál, megszünteti a telbűfögést, a száznak s a gyomornak büztét. 7. Külsőleg csodálatos gyógyhatással bír a sebekre, új és régi forradásokra, orbáncz, kiütést, varak, megfagyott és megégetett tagokra, rüh, fekély s bőrduzzadás és repedés stb. esetébe n, megszünteti a fejfájást, zugást, szagutást, köszvényt, fülfájdalmat stb. Ugyeljünk mindig pontosan az itt látható zöld apácza védjegyre. Hamisítástól legjobban megóv az, ha közvetlenül tőlöm gyárából rendelnek eredeti szab. cartonokban Ausztria-Magyarország minden postaiállomására bérmentve 12 kis vagy 6 dupla üveg 4 korona, Bosznia és Hercegovina részére 4 korona 60 fillér, Kevesebb nem küldetik széjjel. Szétküldés csak előfizetés vagy előleg küldése mellett.

Miért szenved ön? holott minden féle és fajta, még oly régi sebre biztos gyógyulást talál és majd nem mindig elkerüli a fájdalmas és veszélyes operálást valamint amputálást

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőcs

használatának, rendkívül jó hatású, a sebek gyógyulásánál valamint a fájdalmak enyhítésénél utólérhetetlen. A valódi centifolium kenőcs alkalmazható: a gyermekágyasok rossz természetű mellbajainál, szoptatók mellkeményedése, a tej elapadásának, az orbánczok eseteiben, továbbá mindenféle régi sérvek, láb- és csontnyílások, sebek, folyások, dagadt lábak, s csontvelesedéseknél, vágás, szúrás, lővés és ütés által előidézett sebeknél; az idegen testek, pl.: üveg, szálka, homok, tövis, serét stb. eltávolításánál; mindenféle daganat, kinövés, képződmény, karbunkulus és raknál; végre pokolvár, körömféreg, körömglyülés, a lábna járásközben történt kisebesülése, fagyás es égetés okozta sebek, a betegek és gyermekek fekvés általi kisebesülése, torokdaganat meggyült vér, tü zugás stb. stb. eseteiben. — A szállítás kizárólag az összeg előre küldése mellett eszközöltetik. Két tégely csomagolással postai szállítás díjjal együtt **3 korona 50 fillér. Számos eredeti bizonyítvány rendelkezésre áll.** Arra kérek mindenkit, hogy óvakodjék a hatás nélküli hamisítások bevesésétől s arra ügyeljen, hogy a tégelyben van-e a fenti **védjegyem** és czégem: **Thierry (Adolf) Limited gyógytára az „Orangyalhoz” Pregradában,** égetve.

Ezen gyógyhatásukban felülmulhatatlan két szer nemcsak a romlásnak uincs kitéve, sőt ellenkezőleg, minél régebb, annál értékesebb és határozottabb, nem árt sem a forróság, tehát minden évszakban használhatók. Majdnem minden esetben segítenek és eredménnyel járnak, legalább az orvos érkeztéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy hasonló feldicsért érték- és hatás nélküli ugynevezett pótszereket venni, melyekért a pénzt haszontalanul dobják ki, hanem mindig ezen rég kipróbált, olcsó és megbízható emellett teljesen ártalmatlan, világhírű szereket kell használni, melyeknek minden családban az eshetőségre készülni kellene lenni. Hol olyant nem kapunk, mely a valódiság minden jelét magán viseli, rendeljük meg egyszerre direkte és czimezzük:

Thierry (Adolf) Limited „Orangyal-gyógytár” Pregrada Rohitsch-Sauerbrunn mellett. Központi raktár Budapesten Török I. gyógytárában, Zágrábban Mittelbach S gyógytárában és Bécsben Brady L. gyógytárában.

Nyomatott a „Szarvas és Vidéke” gyorssajtóján.